

de faa Matematiktimernes Antal, som nu er 22, forøgede til 24 — jeg tror ikke at fejle her — altsaa i Virkeligheden bliver det kun 2 Timer mere Matematik, som Latinerne skulle lære i Skolen, medens Matematikerne skulle lære 8 Timer mere Latin end hidtil. Det er det, som jeg kalder Frontforandringen, som den højtærede Minister har gjort fra det Standpunkt, hvorpaa han stod den 27de Juni 1889. Jeg maa tilstaa, at det, som man i 1871 troede at have opnaat til Trods for, at man den Gang ikke var blind for Ulemperne ved Tvedelingen, det var det, at man dog havde faaet brevet en Mile ind i denne Overvægt af de to døde Sprog i Skolerne. Naar man nu, efter at vi have haft denne Ordning i henved 20 Aar, kommer til det Resultat, atter at tage fat paa at udvide Undervisningen i de to døde Sprog, saa er det, om jeg maa tillade mig at kalde det saaledes, en Reaktion; det er at gaa tilbage til noget, som jeg troede, man var gaaet bort fra for ikke at komme tilbage dertil. — Naar der nu spørges om den højtærede Ministers Grunde til at lægge disse 8 Timer Latin paa Matematikerne, saa findes de Pag. 3 i Bemærkningerne til Udkastet til Lovforslaget. Den Tankegang, som der er, forekommer mig saa underlig, og jeg synes ikke, den stemmer med Ministerens Tankegang ellers, og det turde maasse ogsaa være lidt af Uagtsomhed, at Udtalelserne ere komne til at staa paa den Maade. Der klages over, at den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling er for meget en Fagstole og for lidt en Skole, som meddeler almindelig Dannelse, og det kan muligvis være meget rigtigt, at det overvejende Kvantum Matematik, som disse Drengene faa, maasse bevirker, at deres Dannelse ikke kan kaldes almindelig; de blive maasse altfor specielt uddannede. Nu gælder det om at skaffe dem en mere almindelig Dannelse, og hvad griber saa den højtærede Minister til for at raade Bod paa denne Mangel ved den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling? Der staar i Bemærkningerne: „For at raade Bod paa disse Mangler har Ministeriet forment det rettest, at Latinundervisningen fortsættes gennem den matematisk-naturvidenskabelige Afdelings 2 øverste Klasser.“ Det synes altsaa at være den højtærede Ministers Mening, at naar man vil meddele et Menneſte, som er udsat for en ensidig Udvikling, almindelig Dannelse, skal man lære ham Latin og ikke blot lære ham Latin, men endogsaa forsøge det Latinkvantum, han forud har. Man synes at kunne drage den Slutning deraf, at den

højtærede Minister mener, at de, som ikke kunne Latin, mangle almindelig Dannelse. Hvorvidt en saadan Opfattelse vil blive delt af dette høje Ting og af Rigsdagen i det hele, at man for at have almindelig Dannelse skal kunne meget Latin, er jo et andet Spørgsmaal. — Jeg vil med Hensyn til Spørgsmaalet om Latinene tillade mig at udtale, at alle de Mænd, som jeg har raadført mig med, paa ingen Maade tro, at det vilde være ønskeligt og rigtigt at lade Sprogundervisningen i Latin gaa ud af Skolerne. Jeg mener ikke en Gang, at den paa noget væsentligt Punkt kan og bør indskrænkes, men jeg er ligesaa overbevist om, at man ikke kommer langt ind i det næste Aarhundrede, førend hele den nyere Civilisations Krav ere blevne saa uimodstaelige, at Latinen ogsaa forsvinder fra sin Plads, men det er en Fremtidsstanke, som jeg ikke nu behøver at komme ind paa. — Men for at jeg og mine Venner skulle være villige til at gaa ind paa dette Lovforslag uden at faa et Equivalent paa andre Punkter, hvis vi skulde være villige til for Matematikernes Vedkommende at udvide Latinundervisningen i Forhold til, hvad den før har været, og at lægge disse 8 Timer eller et tilnærmelsesvis Kvantum over paa Matematikernes Skuldre, saa skulde det blot være for at komme bort fra Tvedelingens Ulemper. Skulde det lykkes den højtærede Minister at skaffe os af med Tvedelingen, ere vi villige til at gøre dette Offer, at lade de matematiske Studerende tage et noget større Latinpensum i de to øverste Klasser, for at de kunne faa en mere ensartet Dannelse, som muligvis senere kunde suppleres ved Universitetet eller paa anden Maade. Der er at bemærke herved, at den Smule Ekstraprøve i Latin, som er nødvendig for Jurister og maasse ogsaa for Teologer — det sidste er sjældnere — som have gaaet den matematisk-naturvidenskabelige Vej gennem Skolen og nu ville studere Jura eller Teologi, er, efter hvad jeg — jeg kunde næsten sige af personlig Erfaring — veed, for intet at regne. Det eneste, man kunde sige derom er, at det er overmaade godt, at et ungt Menneſte i en Alder af 19—20 Aar kommer til at beskæftige sig med Latin. Han har mere Udbytte af det, end naar han læser Latin i 14—15 Aars Alderen.

Det, jeg har fremhævet, er ikke endda den største Mangel ved Forslaget, og det, som maatte gøre os betænkelige derved; nej, Hovedmangelen er den, at den højtærede Minister, idet han har troet det nødvendigt at vige tilbage for denne Modstand og altsaa bevare Grænsen, har ment at maatte stille